

Tvær nýggjar bókur frá Heimamissionsfforlagnum

Jólasták

Vit gleða okkum øll til jóla, børn og vaksin. Nógv verður gjørt burtur úr gávum og at hugna um og fáa tað fjálgt innanveggja.

Men føðingardagsbarnið á jolum, Jesus,

eigur ikki at verða gloymdur ímillum alt hitt, sum er at gera. Heimamissionsfforlagið hevur givið út eina uppgávubók, JÓLASTÁK, har hesi bæði verða tikin við. Sögan um Jesusbarnið, sum varð borið í heim jólanátt og ítriv, uppgávur og sangir. Eisini er ein spennandi jóla-krubba, sum børnini sjálv skulu gera, og hvat við at gera tína egnu bók við einum jólaevintýri? Alt hetta er í »Jólasták«.

»Jólasták« er tydd úr enskum, og hevur Simona Berthelsen týtt. Litmyndir eru á hvørji síðu og kostar hon kr. 50,-.

Sannleiki til Gudsótta

Í øllum bókmentum eru tað ávisar, sum hava størri týðning og longri livitíð enn aðrar. Síðan trúbotina hevur tað ið Luther skrivaði, havt størstu árin á Kristinlivi í okkara parti av heiminum.

Gjøgnum tær seinastu öldirnar eru tó nógvar bókur skrivaðar við stóði í skriftum Luthers. Ein av hesum er »Sannleiki til Gudsótta«, sum kom út fyrstuferð í 1737. Hon var givin út eftir boðum frá Christiani VI. kongi, sum lærubók í Luthers katekismus, til nýtslu í tí danska ríkinum.

»Sannleiki til Gudsótta« var í nógvar lærubókini! Serliga í Noreg varð hon nógv brúkt, og verður enn dagin í dag brúkt, í summum skúlum, sum lærubók í Luthers litlu Katekismus.

Erik Pontoppidan

Tað var danski presturin Erik Pontoppidan sum fekk uppgávuna frá kongi at skriva bókina. Hann var føddur í Århus í 1698 og starvaðist sum prestur bæði í Danmark og Noreg til hann gjørdist hoveyprestur í 1735. Seinni, í 1747, gjørdist hann biskupur í Bergens bispadóm. Erik Pontoppidan hevði mong álitisstær, og var millum annað professari við lærda háskúlan í Keypmannahavn. Hann andaðist í 1764.

Kirkjusøguligt skjal
Fyri mong hevur hendan bók verið grundarlag kunnleikans undir kristnitruinni, og hevur sett síni spor ættarlið eftir ættarlið. »Sannleiki til Gudsótta« er eitt kirkjusøguligt skjal, sum er góð til uppbyggingar og lærdoms, hóast hon ber dām av tíðini tá hon er skrivað. Tað er avgerandi neyðugt hjá kirkjulíðinum ná á døgum, eins og tað var tá á døgum at tey verða upplærð.

Esmar Jacobsen hevur týtt »Sannleika til Gudsótta«. Bókin er prentað á Estra og permuna hevur Team 85 gjørt. Hon er 194 blaðsíður og kostar 168,-. »Sannleiki til Gudsótta« er fyrsta bókin, ið er prentað við nýggja búmerknum hjá Heimamissionsfforlagnum

Anfinn Kallsberg, landsstýrismaður, um dansku frágreiðingina:

Teir spæla uppá nýggjar tagentar

- Ráðgevandi nevndin staðfestir nøkur viðurskifti og nakrar sannroyndir um stöðuna, men vísir í flestu fornum ikki á loysnir, sigur landsstýrismaðurin í figgjarmálum

DAGNY JOENSEN

Anfinn Kallsberg heldur, at frágreiðingin hjá Ráðgevandi nevndini er sum hon plagar at vera, men at hon er meira hjartskygd enn áður.

Frágreiðingin vísir m.a. kortini á, at Landsstýrið eigur at føra ein meira miðvísan figgjarpolitik.

Hví hevur Landsstýrið ikki lagt upp fyri at minka um uttanlandsskuldina, nú árið hevur hiltast betur enn ventað?

Tað var Landsstýrið undan okkum, sum gjørdi avtalu við dansku stjórnina um at parkera skuldina til 1998, og at fáa javnvág á figgjarlógina. Tað hava vit arbeitt eftir 300 mió. krónur av skuldini hjá Landskassanum eru goldnar aftur í ár, og tað er væl, mett eftir skriftini á veggnum í 1995, sigur Anfinn Kallsberg.

Fleiri evnir viðgjør hesaferð

Hann vísir til, at arbeiddi við frágreiðingini hesaferð er øðrvísi enn áður, og at hon viðger fleiri mál, sum ikki fyrr hava verið atkomiliga.

Eitt nú hevur nevndin ikki áður viðgjørt sethúsálógina, sum teir eisini gera sær nógvan ómak at finnast at.

Í 1994 var sethúsálóg um rentustuðul sett í gildi, fyri at geva fólk móguleikar at vera búgandi í sethúsum sínum. Tað liggur í lógini, at rentustuðulin skal lækka sum frálíður, men um vit gera tað nú, so sum frágreiðingin mælir til, fara nógvar at hava trupulleikar við at gjalda húsini, umframt at onnur noyðast at flyta, sigur landsstýrismaðurin, sum sigur seg ikki verða so fegnan um rentustuðulin til sethúsabygging.

Stuðulin fær fólk at byggja stórrí hús

Hansara sjónarmið er, at rentustuðulin fær fólk at byggja stórrí sethús. Skuldu tey goldið allar renturnar, so vóru fleiri smærri hús bygd í Føroyum.

Vit kunnu kortini ikki minka ella avtaka rentustuðulin eftir einum degi. Fólk mugu vita, undir hvørjum treytum tey fara undir húsabygging. Tí verður neyðugt at avtaka rentustuðulin yvir ávíst áramál, sigur Anfinn Kallsberg.

Er tað skilgott, ikki at hava nakað at standa ímóti

við, um tíðinar aftur gerast vánaligar?

Figgjarlógin hevur sum kunnugt bert tvær síður - inntøkur - og útreiðslur, og tað er bert ein háttur at fáa størri yvirskot á figgjarlógini. Tað er við at minka um útreiðslurnar.

Almennu útreiðslurnar eru óttar. Er tað skilgott?

Tað er rætt, at ein lítill ókning er í almennu útreiðslunum. Tað kemst av, at krøvini til figgjarlógina eru so ólúksáluga stór. Eingin torir at minka um útreiðslurnar. Allir flokkar vilja hava meir, sigur Anfinn Kallsberg.

Er tað so als ikki neyðugt at spara?

Jú, tá vit skulu gjalda aftur, mugu vit gera tað á útreiðslusíðuni, men vit hava, sum áður sagt, goldið 300 mió. krónur aftur í ár, og um vit skuldu goldið meir, so høvdu vit eisini megnað tað, sigur landsstýrismaðurin.

470 mió. krónur standa á figgjarlógini næsta ár, til at umfegja ella gjalda skuld við, men tað er ikki viðmerkt, um peningurin er til at gjalda út ella umfegja lán við.

Vit skulu hava í huga, at yvirskot á figgjarlógini skapar betri gjaldføri, sigur landsstýrismaðurin og ótolnast at svara spurningum, sum Ráðgevandi nevndin hevur reist í síni frágreiðing.

Teir sláa á nýggjar tagentar hesaferð, tí teir sigga útreiðslusíðuni á figgjarlógini. Tað hava teir ikki sæð áður. Tað er sjálvandi positivt at tosa um tað, heldur hann kortini.

Landsstýrismaðurin nevnr tveir lutir, sum hava týðning í hesum máli. Annar er, at allir flokkar berjast um at fáa sum mest burtúr í figgjarlógaruppskotinum, og hin er, at tað er umráðandi ikki at tákta ov nógva í.

Frágreiðingin nevnr júst, at figgjartilgúg skerjingarnar í 93 og 94, eru orsök til góða úrslitið í dag?

Tað er rætt, at tað í árunum 1993 og 94 var ógvuliga nógva táktað í. Avleiðingin var, at 10 pst. av fólkunum fluttu av landinum og 20 pst. fluttu úr sethúsum, ella sita eftir við stórar skuldir.

Anfinn Kallsberg ásanar, at hægri er til loftið í føroyska búskapinum í dag, og at hetta vita danir væl, men um vit hildu fram at tákta í, so var fólkaflytingin bert

økt enn meira, og vit fingum minni inntøkur í Landskassan.

Minni trýst gevur stórrí virksemini

Tað sæst einamest av, at hóast vit hava lægri skattatrýst, figgjarnaravgjaldið er avtikið og avgjaldstrýstið er linkað, so er meiri peningurin komin í Landskassan.

Tað merkir, at hóast avmarkingar við strangum avgjaldspolitikki verður fórdur, so gevur tað betri úrslit kortini.

Minni trýst gevur stórrí virksemini í landinum. Tað merkir so eisini, at almennu útreiðslurnar vaksa. Eitt nú tí tað útloysis pening úr landskassanum, sigur Anfinn Kallsberg og vísir á nøkur dømi.

Fleiri fólk gerast gomul, og hóast pensiónirnar eru alt ov lágar, so kosta lógarbundnar útreiðslur í 1997 - 98 Landskassanum 27 mió. krónur. Umframt tað, krevur stórrí virksemini í landinum fleiri vøggustovu- og barnagarðpláss, skúlar o.a.fr. til tað almenna at gjalda sín part av í stórrí útreiðslum.

Kreditvirðið

Hvat ger Landsstýrið, fyri at økja um kreditvirðið Føroya uttanlands?

Fyrst og fremst skal

Anfinn Kallsberg, landsstýrismaður í figgjarmálum: - Ráðgevandi nevndin slær á nýggjar tagentar hesaferð, tí teir hava ongantíð, vegna gomlu stýrisskipanarlógini, sæð útreiðslusíðuna í figgjarlógini áður

Landsstýrið halda sínar skyldur. Tað verður m.a. gjørt við at fáa avtalur og skipaði viðurskifti við lángevararnar, um at gjalda skuldina aftur.

Tann stóðan er broytt til tað betra í dag. Føroyska uttanlandsskuldin var 8 mia. krónur í 1990-91, og síðan vóru politiskar skerjingar gjørdar, sum vit øll kendu sviðan av.

Í dag er uttanlandsskuldin sjey mia. krónur, men vit eiga fimm mia. krónur.

Netto uttanlandsskuldin er sostat tvær mia. krónur. Tað er hóast alt ikki nógva.

Okkara kreditvirði í uttanlandinum er nú so gott, at vit kunnu lána til somu rentu sum statsláni.

Einki lán verður kortini tikið til at figgia virksemini her á landi, og vit skulu heldur ikki veita almenn veghald. Vit skulu ikki koma okkum í somu trupulleikar, sum í áttatiárunum, sigur Anfinn Kallsberg, sum heldur, at føroyski búskapurin er á góðari leið.

Frá Hollywood

Hetta vikuskiftið spælir Bergmenn

góðan, gamlan dansitónleik.

Aldursmark: 18 ár